

[< Tilbage](#)

Planter

Derfor kan dine efterafgrøder være gode for både miljø og klima

Efterafgrøderne reducerer ikke kun kvælstofudvaskningen. Også klimaet kan drage fordel af dem, fordi de lagrer kulstof i jorden. Men det kræver tidlig såning med god såteknik.

Viden om

Stigende miljøkrav har medført øget krav til efterafgrøder i 2020 og 2021. Dermed er kravene nu oppe på at omfatte omkring 600.000 ha. Det er det største efterafgrødekrav nogensinde. Formålet med efterafgrøderne er at reducere kvælstofudvaskningen og dermed mindske udledningen af kvælstof til vores vandmiljø.

Men efterafgrøder har også potentiale til at bidrage med positive effekter på klimaet. Det skyldes blandt andet, at efterafgrøderne tilfører ekstra input af plantemateriale, som fører til øget lagring af kulstof i jorden. Lagringen af kulstof er godt for klimaet, fordi det kulstof, som bindes, dermed ikke indgår i dannelsen af drivhusgas i form af CO₂.

En anden fordel ved kulstoflagringen er i øvrigt, at jorden i sig selv også bliver sundere, fordi jorden holder bedre på næringsstofferne, jo højere kulstofindholdet er, og jordstrukturen forbedres.

Klimaeffekten går ofte tabt

Hvor meget kulstof efterafgrøderne lagrer, afhænger af flere forhold. Det vil både variere imellem arter, tidspunkt og metode for etablering, jordtyper, jordfrugtbarhed og ikke mindst vejret i etableringsperioden. Men faktisk mangler vi mere præcis viden om, hvor stor efterafgrødernes kulstofproduktion er i praksis på markerne.

For at opnå så stor en kulstoflagring som muligt, er det vigtigt at få sået efterafgrøderne så tidligt som muligt med en god såteknik. Vi ved dog, at mange sår efterafgrøder efter høst af hovedafgrøden, og at det i mange tilfælde sker så sent, at plantemassen er beskeden og dermed også kulstoflagringen. Også etablering af græs som efterafgrøde i majs sker ofte for sent og ikke med optimalt såudstyr.

En veletableret efterafgrøde af almindelig rajgræs den 16. september. Efterafgrøden er sået i fire såspor med slæbeskær og med dybdestyring og trykhjul monteret på en radrenser. Foto: SEGES.

Sådan kan du opnå klimaeffekten

Til at etablere græs i majs er radsåning en god og sikker metode. Her sikrer et trykhjul en ensartet og præcis sådybde, og jorden klemmes til omkring frøene, så de har kontakt med fast jord. Såtidspunktet vil afhænge af typen af græs, men efterafgrøden skal være spiret godt frem, før majsens lukker rækkerne i begyndelsen af juli. Omvendt må efterafgrøden ikke blive så kraftig, at majsens generes.

Græs som efterafgrøde kan også etableres i korn. Her er udlæg af græs i vårbyg om foråret normalt en sikker metode, og relevant hvor man har vårbyg efter vårbyg.

En anden mulighed er at så efterafgrøder lige før eller efter høst af korn. Fordelen ved at så efterafgrøderne før høst er, at de etableres tidligt, og at man ikke har bøvl med efterafgrøderne i høst-perioden. Etableres efterafgrøden efter høst, er det vigtigt at den sås tidligt. Jo før den sås, jo større plantemasse og dermed kulstoflagring vil man opnå.

Denne artikel har været bragt i KvægNyt nr. 14, 2020

Læs mere om klimatiltag på bedriften i pjecen: [Klima og køer](#)

Emneord

[Efterafgrøder](#)[Klima](#)[kvægNYT](#)

Sidst bekræftet/revideret: 07. august 2020

Vil du vide mere?

Nanna Hellum Kristensen

Teamleder

SEGES

nhkr@seges.dk

+45 8740 5414

Støttet af

STØTTET AF
Mælkeafgiftsfonden

STØTTET AF
Kvægafgiftsfonden

SEGES   Tlf.   87 40 50 00
Agro Food Park 15   Fax.   87 40 50 10
8200 Aarhus N   Email   info@seges.dk

